

Voracious Voice

פרשת קרח תשפ"ב

NUMBERS

PARASHAS KORACH

16 / 28 - 17 / 3

Jathan and Abiram went out erect at the entrance of their tents, with their wives, children, and infants.

²⁸ Moses said, "Through this shall you know that HASHEM sent me to perform all these acts, that it was not from my heart. ²⁹ If these die like the death of all men, and the destiny of all men is visited upon them, then it is not HASHEM Who has sent me. ³⁰ But if HASHEM will create a phenomenon, and the earth opens its mouth and swallows them and all that is theirs, and they will descend alive to the pit — then you shall know that these men have provoked HASHEM!"

³¹ When he finished speaking all these words, the ground that was under them split open. ³² The earth opened its mouth and swallowed them and their households, and all the people who were with Korah, and the entire wealth. ³³ They and all that was theirs descended alive to the pit; the earth covered them over and they were lost from among the congregation. ³⁴ All Israel that was around them fled at their sound, for they said, "Lest the earth swallow us!"

³² Our Rabbis explained our verse as follows: "If" the mouth of the earth is "a creation" — מששת ימי בראשית — from the Six Days of Creation, — then fine. — ואם לאו — But if not, — "may HASHEM create." ³⁴

³⁴ FLED AT THEIR SOUND. — Because of the sound — that emerged

— upon their being swallowed up.

יקר קרח טדין כלי הצה

* לד) נסו לקולם, מקולם מבעי ליה למימר, ועוד להיכן נסו ואנה מפניו ית' יברחו. והנה רז"ל אמרו (תחומא קרח יא.) שקרח ועדתו אומרים תמיד משה אמת ותורתו אמת והם בדאים, ואותו קול התחיל לבצבץ מיד אחר הבליעה ולאותו קול היוצא ממקום הבליעה נסו כל ישראל לשמוע מה ידברו, כי סברו מסתמא הם מתודים על חטאם ורצו לידע מה היה עיקר חטאם כדי שידעו להשמר ממנו שלא יעבור גם עליהם כוס זה וז"ש כי אמרו פן תבלענו הארץ. ומדקאמרו משה אמת ותורתו אמת

* אילו היו בלועי קרח מגיעים להכרה זו בעודם חיים, והיו שבים בתשובה — היו חוסכים מעצמם את כל עונשי הגיהנום. וכך עשו באמת בני קרח שהשכילו ברגע האחרון להכיר בחטאם, ולפיכך לא מתו. אך השאר שלא עשו תשובה, הוצרכו להיות נידונים בגיהנום כדי שעל ידי עונש הגיהנום ומירוק הייסורים יגיעו להכרה אמיתית זו שמשה אמת ותורתו אמת.

והדברים נוראים! אין הגיהנום עונש גרידא כדי למרק את החטא אלא אמצעי להגיע להכרת החטא. רק בדרך זו נתקן החטא. ומעתה, מאחר שכל חטאי האדם נובעים מכפירה באמונה ובהשגחה (כפי שמבאר שם הגר"י לוינשטיין זצ"ל באורך), אם נזכה לחזק בקרבנו יסוד זה, שמשה אמת ותורתו אמת — נתקרב התקרבות אמיתית לקב"ה ולזכייה בחיי העולם הבא.

34. לקלם — At their sound, i.e., the cries of those who were swallowed up (Rashbam). They screamed from the deep, "God is righteous, His verdict is true, and the words of His servant Moses are true. We are evil because we rebelled against him" (Targum Yonasan). According to Mizrahi's interpretation of Rashi, the sound was that of the earth opening up and closing upon the rebels.

36
1. The ל prefix of לקלם does not mean "to" here; they did not flee toward the sound, but rather, because of it (Mesich Ilmim).
* "The sound that emerged upon their being swallowed up" is either the sound of the rupturing of the earth (Mizrachi); or the sound of Korah's faction pleading to Moses to save them (Zichron Moshe); or the screams of terror of those who stood near the spot where Korah and his colleagues were being swallowed up (Be'er BaSadeh).

אזנים לתורה פרשת קרח

נסו לקלם. לקול הנבלעים. אבל במה נחשב קול האדם לעומת קול האדום. המתפרצים מבטן הארץ בשעת הרעש, הנשמע במרחק עשרות פרסאות? ומכיון שלא נאמר נסו לקול הרעש, בהבקע האדמה. הרי שלא היה שם רעש מכוחות הטבע אשר מתחת לארץ, אלא פתיחת פי הארץ בנחת וכן בלעה את דו"א בהשקט. והעם לא נס אלא לקול צעקת הנבלעים.

שמים אומרים: השמים מספרים פבוד אכל ומשעה נדיו מגיד תרקייע: (תהילים יט, ב.)
ארץ אומרת: לוד מן מור... הארץ ומלואה תבל וישגי בה: (תהילים פרק כד א.)
ואומר: מפני הארץ זמרת שמענו צבי לצדיק: (ישעיהו כד טו)
זו צדן אומר: עמי צפון ובואי תימן הפיהי גני יגלו בשמיני יבא דודי לגנו ויאכל פרי מגדיו: (שיר השירים טו)
גיהנם אומר: כי השביע נפש שקמה ונפש רעבה מלא טוב: (תהילים קט)

אני מאמין באמונה שלמה שכל התורה המצויה עתה בידינו היא הנתונה למשה רבנו עלינו השלום:
I believe with complete faith that all of the Torah that is now in our possession, is the one given to Moshe Rabbeinu, a"h.

אנו עומדים ומשתוממים למקרא דברי המדרש: הרי מימות משה רבינו ע"ה ועד לתקופת רבה בר בר חנה חלפו אלפי שנים ומכל מקום עדיין לא תוקן החטא! למרות הגיהנום והייסורים עדיין החטא במקומו עומד, ומחוייבים בלועי קרח לצעוק "משה ותורתו אמת!"
יותר מכך, ואמר הגר"י לוינשטיין זצ"ל בספרו "אור יחזקאל — אמונה" (עמ' פ), יש להתעורר מכאן על אופני תיקון החטא. מבלועי קרח למדים אנו שאין החטא נתקן אלא בהכרה בעשיית החטא. ומכיון שחטאת בלועי קרח היתה בכפירה במשה רבינו ע"ה, לכן תיקון חטאם הוא בצעקה: "משה ותורתו אמת!" ובאמת זהו יסוד התשובה שעל ידי ששב בתשובה, מתוודה ומתחרט, מכיר בחטאו ומקבל עליו שלא יחטא — מכיר את האמת ומתכפר לו.

9

I hereby believe with all my heart and soul, **אני מאמין** - **with complete and powerful faith**, without any misgivings or doubts, but with clarity, simplicity and lucidness, **שכל ההורה** - **that all of the Torah**: all of the sections, specifics and particulars of both the Written Torah (*Torah Shebiksav*) and the Oral Torah (*Torah Sheb'al Peh*), **הקצויה עתה** - **that exists now** - at this very moment, **הקצויה עתה** - **in our possession**, is the exact Torah given at Har Sinai and received and transmitted by word of mouth from generation to generation. **היא** - **This itself**, this very Torah **הקצויה עתה** - **that was given to us from Heaven at Mattan Torah** when all the heavens opened and we saw with our own eyes imageries and revelations of Hashem never seen before. During this extraordinary and remarkably great spectacle that we all witnessed, Hashem Yisbarach lowered the Torah and bequeathed it to us by giving it **עליו** - **to Moshe Rabbeinu, a"h**, for him to teach to Bnei Yisrael. The Torah we now have is the exact same Torah as

then, with its precise letters, wording and language - without any alteration, modification or variation - not even as much as the little tip on top of the letter *yud*. Every halachah remains exactly as it was when the Torah was given at Har Sinai.

For as *Chazal* (*Vayikra Rabah* 22:1) say: "Even the novel idea that a veteran student is destined to say before his *rebbe* was all related to Moshe at Sinai. As the *passuk* (*Koheles* 1:10) says, **זה החדש הוא** - **There is a thing of which someone will say**, 'See this, it is new.' Yet his friend will answer him, **כבר היה לעולם** - **It already existed forever.**"

Although the Torah is like a continuous overflowing spring, filled with endless new ideas, any novel thought that anyone ever had or will have - was already given to Moshe Rabbeinu from the Almighty at Har Sinai.

ו. מציאות התורה היא אב לנבואה הבאה להחזיר לתורה

ההבדל שבין דברי תורה לדברי נביאים, זהו ההבדל שבין האמת שהיא הנחת יסוד, ובין התוכחה הבאה לקרא לאדם לשוב בתשובה אל האמת הקבועה. כשרוצים להוכיח ולהשיב אדם, הרי זה על סמך אמת קודמת, להשיב אותו לדבר שהוא נמצא כנתון - והוא התורה.

* התורה היא המציאות בעצמה, היא האמת המוחלטת, כמו שאמרו חז"ל: "אסתכל באורייתא וברא עלמא" (זוהר ח"ב קסא). הרי שהתורה היא המציאות הקודמת לכל, מצב המציאות האמיתית כמות שהיא. דברי נביאים הם כדי להחזיר לזה, תוכחה ותשובה הם תפקיד הנביאים, להוכיח לנו מתוך אותה האמת המוסכמת עלינו ונמצאת בתוכינו, שאנו חייבים להתאים עצמינו אל התורה ולחזור אליה.

כל אחד ואחד מאתנו עמד על הר סיני, קבלת התורה היתה לכל הדורות כולם. ככתוב "את אשר ישנו פה עמנו עומד היום לפני ה' אלקינו, ואת אשר איננו פה עמנו היום" (דברים כט, יד), ואמרו חז"ל (שבועות לט):

"כי את אשר ישנו פה - אין לי אלא אותך העומדין על הר סיני, דורות הבאים וגרים העתידין להתגייר מנין? ת"ל: ואת אשר איננו".

מבואר שאותה קבלת תורה של מעמד הר סיני, זה לא דבר שהיה לאבותינו בלבד, אלא שעם אבותינו נכרתה ברית ונתקבלה תורה גם בשבילנו. כל מי שבשם ישראל יכונה, הדורות הבאים וגרים העתידים להתגייר, כולם נכנסו לאותו מעמד, וקבלת תורה חלה על כולם.

12

א. מה החידוש ההכרחי לאמונה בעיקר השביעי

הדבר הראשון שיש להתבונן בעיקר זה, מדוע הידיעה שמשם רבינו הוא "אביהם של כל הנביאים" נחשבת לעיקר יותר מכל האמיתות שבתורה. ביארנו בהקדמה (שיעור א), שענין העיקרים הם כמו שהרמב"ם קורא להם "הלכות יסודי התורה", דהיינו שהתורה אפשרית רק על בסיס עיקרים אלה. ולכן מי שכופר באחד מן העיקרים הוציא את עצמו מן הכלל, כלשון חז"ל "ולפי שהוציא את עצמו מן הכלל כפר בעיקר" (הגדה של פסח).

ודאי שכל מילה בתורה היא אמת שחובה להאמין בה. המיוחד במושג **עיקר** הוא, שכל יתר הדברים נובעים מן העיקר. כל שלש עשרה עיקרים, הם דברים שהתורה תלויה בהם, ואי אפשר לאדם להקרא מקבל התורה, מבלי שיאמין בכל י"ג העיקרים.

אנחנו יכולים להבין, שהתורה כולה בנויה על **הנבואה**, בלעדיה לא יתכן שתנתן תורה מן השמים. אבל היסוד שנבואת משה היא סוג אחר מנבואת שאר הנביאים, קשה להבין מה העיקר בדבר הזה? מדוע ידיעת דרגתו של משה רבינו לפרטיה הכרחית למציאות התורה, ומי שחסר לו העיקר הזה אין לו תורה. במה זה שונה מדברים הכתובים בתורה על דרגתו של אהרן הכהן, ודרגתו של שמואל הנביא?

11

ה. הקריאה של הנביאים לתשובה אל התורה

הקריאה לתשובה של הנביאים גם היא דומה לענין התוכחה, שביארנו. בלשון הקודש המושג 'תשובה' ענינו לשוב למקום הקיים עבורנו, משם פרשנו ולשם אנו שבים. אם אין לנו נקודת ההתחלה ברורה, אי אפשר לקרא לזה תשובה, אלא דבר חדש. תשובה היא לשוב אל עצמינו, אל האמת שהיינו בה ועזבנו אותה.

נתאר לעצמינו אדם שחטא כל ימיו, לאן יש לו לשוב? אם הוא מתחיל משהוא חדש, אין זו תשובה. אלא שהוא שב למעמד הר סיני, למצב של קבלת התורה. שם אין חטא, ועד כמה שאנחנו שייכים למעמד ההוא אנחנו מופקעים מחטא. ולפיכך אנו מצווים באזהרה חמורה שלא לשכוח את מעמד הר סיני (כמובא בשיעור י"ג). רק מכיון שמעמד הר סיני נמצא בתודעה של כלל ישראל הם ראויים לתשובה.

אנו מתפללים "השיבנו אבינו לתורתך", הבקשה לתשובה היא אל התורה בעצמה. והכוונה למצב שהיינו בו בזמן קבלת התורה, כפי שאמרו חז"ל "ישראל שעמדו על הר סיני פסקה זוהמתן" (שבת קמו.), הם היו כמלאכים ככתוב "אני אמרתי אלהים אתם ובני עליון כולכם" (תהלים פב ע"ז ה). כך היתה דרגתם של ישראל מאחר והקב"ה דיבר עמם "פנים בפנים מתוך האש", אז היינו טהורים ונקיים לגמרי, זה היה מצב השלם ביותר שכלל ישראל עמד בו אי פעם.

החטא שעל ידו פרשנו ממעמד הר סיני, זה היה חטא העגל, והוא שורש לכל החטאים. לכן אמרו "אין לך כל פורענות ופורענות שבאה לעולם שאין בה קצת מפרעון עון העגל" (רש"י שמות לב, לד סנהדרין קב). משתחו מחטא העגל הכוונה, שכל חטא הוא פרישה מהר סיני. והאב טומאה של הפרישה הזאת הוא חטא העגל. וכמו שאמרו חז"ל על חטא העגל, שנעשה בזמן שהמתינו ישראל לקבל את הלוחות - "עלובה כלה מזנה בתוך חופתה" (שבת פח:).

אם לא היינו פורשים אז ממעמד הר סיני, לא היתה בנו מציאות של חטא. חטא העגל הפקיע אותנו מהדרגה של מעמד הר סיני, ובזה הוא שורש החטאים בכלל ישראל, מאז ואילך אנו שייכים לחטא. כשאנחנו רוצים לשוב עלינו לשוב לאותו מצב שקדם לחטא העגל, בחזרה למעמד הר סיני, לחופה לפני הזנות. למצב הקשר לפני הפרישה והבגידה. זהו "השיבנו אבינו לתורתך".

התורה איננה סובלת חטא, שני הדברים האלה לא קיימים יחד. ככל שהאדם מעמיק יותר בתורה, והתורה נמסכת בדמו ומתמזגת עמו, נעשית לאחד עמו - הוא מפקיע את עצמו מחטא. וכנגד זה ככל שהוא קשור יותר לחטא הוא שייך פחות לתורה.

* תחושה כזו שיש לכל אחד מאתנו, וכל אחד יכול לבדוק עצמו, כל מי שהוא מרגיש שהוא נמצא על סף חטא, זה מצב המפקיע תורה. וממילא ככל שנכנסים דברי תורה אל לבנו, זה עצמו מהווה הפקעה מהמצב של חטא.

לא היה אף נביא שנתן לישראל תורה או מצוה, הנביאים כולם נתנו לנו דברי **תוכחה ותשובה**. וההבדל שבין התורה לכל דברי הנבואה, שהתורה היא **הבסיס** שעליו חלים כל דברי הנביאים, כשיש תורה יש לאן לשוב, ויש ממה להוכיח. נמצא לפי זה שהנבואה שייכת, רק מפני שיש מציאות של תורה, על ידי נבואת משה רבינו.

זה הפי' לדברי הרמב"ם, שמשם רבינו הוא "אביהם של כל הנביאים שהיו לפניו ואשר קמו אחריו". לדברי הנבואה אין מקום, אלא אם יש בסיס בנפש של נבואת משה רבינו, שהיא האמת לאמיתה - התורה בעצמה. ולפיכך כל הנביאים נחשבים תולדה מתורה. ומי שאין לו את התפיסה בכוח נבואת משה, **אצלו אין לנבואה כל בסיס**.

ז. התורה מתגלה במציאות עצמה

התורה היא המציאות בעצמה. בזמן מתן תורה הקב"ה פתח לנו את התפיסה והמשמעות האמיתית של כל הדברים. זה פי' דברי חז"ל שבזמן מעמד הר סיני, היו ישראל "שומעים את הנראה ורואים הנשמע" ככתוב "וכל העם רואים את הקולות" (מכילתא סוף יתרו).

"הנשמע" זה המשמעות של הדבר, דיבור בא מאדם שיש לו טעם ודעת בדברים. הוא מסביר את הרגשתו לאחרים, והם שומעים את המשמעות שיש בלבו. משמעות היא קליטה השייכת לאוזן, אבל ראיית הדבר היא המציאות עצמה. "הנראה" אין בו משמעות, דבר הדורש התבוננות, אינו נראה בעיניים. הטעם של הדברים, מה הדבר אומר לי - זה נקרא שמיעה.

בכל דבר שנתפס, המציאות והמשמעות מתחלקים לשניים. אדם יכול לראות דבר והמשמעות שלו אינה ברורה עד שיתבונן בזה עוד. אך גם אחרי שהוא עומד על המשמעות של הדבר, הוא לא רואה זאת במציאות עצמה, הדבר הנראה עומד בפני עצמו. כשהיו "שומעים את הנראה" הפי' שהיתה שם ראייה של משמעות הדבר. לא היה במעמד הר סיני שום הבדל בין המציאות למשמעות, המציאות נתפסה עם המשמעות שלה, והמשמעות נתפסה במציאות בעצמה. כל המציאות דברה תורה.

דבר זה יתגלה לעתיד לבוא, ככתוב "ונגלה כבוד ה' וראו כל בשר יחדיו כי פי ה' דיבר" (ישעיה מ"ה). כשיתגלה כבוד ה' במהרה בימינו, אז יראו בעיני בשר את הדיבור בעצמו. ראיית הדברים תהיה עם כל עומק המשמעות שלהם.

כתוב במדרש (תהלים מזמור ע"ד) "אמר ר' שמעון בשם ר' סימון חסידא, בעולם הזה אדם הולך ללקוט תאנים, אין התאנה אומרת כלום. אבל לעתיד אדם הולך ללקוט תאנה בשבת, והיא צוחת ואומרת שבת היא!". באופן זה אנחנו יכולים לתפוס את הכתוב "וראו כל בשר יחדיו כי פי ה' דיבר", כל דבר ודבר יאמר את משמעותו, ויהיה נתפס מלכתחילה עם כל עומק המשמעות שלו.

עובדת היות התורה בארץ ענינה, שהמציאות כולה מגלה את הדברי תורה שבתוכה. התורה לא ניתנה כדבר הנוסף על המציאות. חלילה להעלות על הדעת שישנה מציאות קיימת, והתורה ניתנה כדבר בפני עצמו. ענין מתן תורה הוא, שאותם הדיבורים של "אנכי ה' אלקיך" וכל הדברות כולם, דוברו מתוך כל המציאות כולה. וכמו שאמרו חז"ל (שמות רבה כ"ט):

"כשנתן הקב"ה את התורה צפור לא צווח, עוף לא פרח, שור לא געה, אופנים לא עפו, שרפים לא אמרו קדוש קדוש, הים לא נודעזע, הבריות לא דברו, אלא העולם שותק ומחריש ויצא הקול: אנכי ה' א-להיך".

כל מה שמדבר בבריאה הרי הוא מגלה את התפקיד שלו, בזמן מתן תורה כל הבריאה כולה דברה תורה. זה תוכן דברי חז"ל (זוהר וישראל י"א) שעשרת המאמרות של הבריאה התגלגלו בעשרת הדברות:

"עשרה מאמרות למעשה בראשית, כדתנן (אבות ה"א), בעשרה מאמרות נברא העולם. עשרה מאמרות למתן תורה, אלו עשרת הדברות. כתיב אנכי יי א-להיך, וכתיב במעשה בראשית יהי אור ויהי אור" וכי ע"ש.

קול התורה נשמע מתוך הבריאה עצמה, ככתוב (תהלים כ"ט), "קול ה' על המים וגוי קול ה' בכוח קול ה' בהדר" וגוי. או מתוך ההנהגה ככתוב "קול מהיכל, קול ה' משלם גמול לאוייביו" (ישעיה ס"ו).

א. הנבואה אינה תמידית אצלם. ב. הם לא יכולים לעמוד אלא מוכרחים להזדעזע ולפול. ג. כל ההרגשים האחרים שלהם חייבים להתבטל כמו בחלום. ד. אינם מסוגלים לשמוע את הדבור בעצמו, אלא ע"י משל.

משה רבינו שונה בכל אלה. דבר ה' האמיתי, שהוא הבסיס לכל נבואה בעולם, הוא כאשר ניכר שדבר ה' אינו דבר הבא מחוץ, אלא הוא אחד עם דרך הטבע של המקבל. משה רבינו היה האחד והיחיד השומע את הדברים "כאשר ידבר איש אל רעהו", לא מרחוק ממצב אחר, אלא המצב שבו הוא נמצא, בצורת אדם שלו, כך הנבואה עמו, באופן זה מתגלה דבר ה' האמיתי.

משה רבינו הוא האופן היחיד, שיש דבר ה' בעולם שהוא לא מחוץ לעולם. אין לנו יותר נביאים כאלה, אך אנחנו חייבים להאמין לשאר הנביאים, על סמך מה שציוה משה ואמר: "נביא מקרבך מאחריך כמוני יקים לך ה' אלקיך אליו תשמעו" (דברים י"ח). בכך נתגלה שיש שליחות לנביא הבא כהמשך לנבואת משה ולמעמד הר סיני, בכדי לחבר אותנו לגילוי ההוא.

דבר ה' האמיתי הוא כמו שהיה במעמד הר סיני, שהדבור נתגלה מכל הבריאה אשר נפתחה ונתגלתה. היתה זו הפעם היחידה שדבר ה' הופיע בעולם עצמו, עד שיתקיים לעתיד לבא "וראו כל בשר יחדיו כי פי ה' דיבר". תפקידם של כל הנביאים להביא לנו משהו ממעמד הר סיני. ככתוב "ככל אשר שאלת מעם ה' אלקיך ביום הקהל" (דברים י"ח). מאז הקשר שלנו עם מעמד הר סיני מתחזק ע"י הנביאים.

נמצא, שכל ענין הנבואה מבוסס על דבר ה' שנתגלה בסיני, וע"י משה רבינו. החילוק המהותי בין מה שנתגלה בסיני לנבואות האחרות, הוא בשני נושאים:

א. בסיני לא היו צריכים לאות או מופת, הבאים ממקום אחר, אלא אנחנו בעצמינו ראינו את אמיתת התורה.

ב. דבר ה' התגלה למשה יחד עם מציאותו הטיבעית, וזהו המיוחד בתורה שהיא המציאות עצמה, ולא דבר הבא מבחוץ. ודבר זה מתברר מכל ארבעת החילוקים שבין נבואת משה לנבואת שאר הנביאים.

ז. ע"י נבואת משה דבר ה' מתקבל כחלק מן המציאות

התורה אינה מדברת אלינו מבחוץ, כששמענו את דבר ה' במעמד הר סיני נאמר "וירד ה' אל הר סיני" (שמות י"ב), הקב"ה נתגלה במעמד הר סיני כאן בעוה"ז. אמנם אמרו חז"ל "מעולם לא ירדה שכינה למטה מעשרה", אבל במעמד הר סיני הוריד את כל העליונים למטה, הרקיעים כולם התגלו כאן במציאות העוה"ז.*

זה החידוש של העיקר בנבואת משה, שדבר ה' מופיע ומדבר כאן. הבסיס להאמין בדבר ה' שנמצא בעולם, נמצא בנבואת משה. בשביל משה דבר ה' אינו בא מלמעלה, אלא "כאשר ידבר איש אל רעהו", מתוך המציאות שאנו חיים בה. ומתוך כך אנו מחוייבים לקבל את מצוות התורה, ואף את דברי הנביאים, הבאים לחזק אותם.

R. Taty

As always, the words themselves, understood accurately, hold the secret. At first, when Moshe objects on the basis of his speech problem, Hashem tells him to transmit the words to Aharon: "And you shall speak to him, and you shall put the words in his mouth... and he shall be to you as a mouth, and you shall be to him as an *Elokim*" (an angel).

When Moshe objects again, repeating that he cannot speak adequately, Hashem answers: "Behold I have given you to be an *Elokim*" (again, an angel) to Pharaoh, and Aharon your brother will be your prophet." Those words, it seems, explain everything to Moshe, and he objects no further. "V'Aharon achicha yi'hye n'vi'echa - And Aharon your brother will be your prophet." What exactly does this mean?

The secret, as explained by Rav Saadia and quoted by the Rambam in his father's name, reveals a depth which is breathtaking and fully justifies his son's praise for its beauty. It is this: when Hashem first tells Moshe to go and speak His words, Moshe objects; he cannot speak well. But when Hashem informs him that Aharon will speak for him, Moshe

objects again because there is a condition in the laws of prophecy which states that a prophet must say his prophecy himself; he is forbidden to give it over to someone else who will say it for him. Just as he must deliver his prophecy and not hide it (or

evade it, as Jonah tried initially) on pain of death, so too he must say it *personally*. Moshe repeats that he cannot speak when Hashem tells him that Aharon will speak for him because he is perplexed; Hashem Himself, the One who decreed that a prophet must say his prophecy personally, is now telling him to let a spokesman say it? That is forbidden!

And Hashem's answer is illuminating beyond words: I am *not* telling you to say your prophecy over to Aharon so that he can repeat it; I am not going to make you a prophet at all; no, you will not be a prophet - *you will be the prophecy, and Aharon will be the prophet*. You will be the prophecy itself, Aharon will receive that prophecy, and what he says will be his own! "V'Aharon achicha yi'hye n'vi'echa - And Aharon your brother *will be your prophet*!" You will indeed and most literally be an "Elokim", an angel to Pharaoh; you are not the medium, you are the message.

Hashem was informing Moshe that his level of prophecy is of a kind that is entirely different than any other prophet's. As Rabbenu Avraham ben Ha'Rambam puts it, Hashem speaks to other prophets through an intermediate agent, through an angel, but to Moshe He speaks directly.

And that is what we need to know; the Rambam lays down as fundamental the principle that Moshe Rabbenu's prophecy transcends that of all other prophets in a most essential way. Other prophets transmit the words of the

Divine through the medium of their elevated personalities; Moshe's words are not transmitted through any medium, they are Hashem's words *themselves*. He is an entirely pure channel; his lens is so unclouded that the light itself shines here as it does there; there is absolutely no nuance of his individual personality shading the words; and when we learn the words of the Torah which he gave us we are learning Hashem's words directly.

That is what is so fundamental about this principle, and that is why it is set apart as independent. The Torah of Moshe is not a message transmitted by a prophet who has a superior command of the medium of transmission. It is simply and literally Hashem Himself speaking. And that is a fundamental of Torah faith - the knowledge that when one hears words of Torah one is hearing the Master of the Universe most directly is an essential element in our relationship with Him. That relationship is close and personal; it is a sturdy bridge between higher and lower worlds. One who ventures onto that bridge takes the first step in transforming this world into the next.

24 - ספר ירעם הים

בשרם עצמם. והוסיף על זה הבעל שם טוב הקדש עוד יסוד והבחנה חשובה. "כל הנגעים אדם רואה חרץ", רצה לומר כל החסרונות שאדם רואה אצל אחרים, היינו הנגעים שהם חוצה לו, "מנגעי עצמו" הם. אותם החסרונות עצמם קיימים בו בהרואה עצמו על כל פנים באיזה בחינה, ועל כן רואה חסרון זה אצל אחרים. לכן אם האדם מבחין חסרון באדם אחר, ידע נאמנה שעליו לבדוק בתוך עצמו בחורין ובסדקין למצוא שורש הדברים בתוך תוכיותו. וקבע הקדוש הנ"ל שאם אין לאדם שום שייכות לאותה החסרון לא היה עולה על דעתו כלל וכלל ענין זה מחוצה לו.

והוא אצל

ואחר שכבר נתברר כל הדברי תורה על ידי כלל ישראל, נתברר בעסק הזה על ידי המוכחרים שבישראל ענין מקודש יותר, היינו שבקדושה עצמה יש לפעמים תרעומת נפש אחד על חברו, לומר כיון שאני גם כן עובד ה' כמו זה, למה יש בזה מדריגות גבוהות אשר אין עמדי, ונולד בלבו חמדה וקנאה על חלק חברו, וזו התאוה לפי שכל אנושי היא חמדת הקדושה ואהבת העבודה, וכירור זה, היינו כירור הקדושה עצמה מקנאה וחמדה, נתברר על ידי המקודשים שבכל ישראל, כי זה היה ענין מחלוקת קרח, כמו שנאמר (טו. ג.) כי כל העדה כולם קדושים, ועלה בלבו חשק נפלא לעבודה הכהונה, ומשך אצלו כל ישראל, כמו שכתוב ויקח קרח, שמשך ראשי הסנהדראות, ולא יעלה על הלב לומר שמשך הסנהדראות בחשק זר חלילה, רק שמשך לבם אל מתיקות הקדושה, כמו שכתוב (תהלים יט. א) ומתוקים מדבש, ובוה לקח לבם ממדריגה למדריגה, עד שהבינס שרש המתיקות שבקדושת הכהונה, ואז נשתתפו עמו בזה, שגם הם רצו בזה.

התפקיד בהתאם לשם ולמהות

העובדה שיש לכל אחד מישראל שם בפני עצמו ומהות עצמאית, מלמדת כי גם דרכי העבודה של כל אדם שונים איש משל רעהו. אמנם בצורה כללית תפקיד כל יצור בעולם לעבוד את בוראו ולהרבות כבוד שמים, אלא שבתוך מסגרת כוללת זו, נועד לכל יחיד מישראל תפקיד פרטי המתאם במיוחד לו והנגזר משמו הייחודי.

צא וראה את שכתב בענין זה ה"שפת אמת" (במדבר, תרל"ו):

"במספר שמות" - פירוש שיש לכל אחד מישראל שם מיוחד. שמעתי מפי אדוני אבי זקני ו"ל (בעל "חידושי הרי"ם") בשם ה"זוהר" הקדוש בפרשת שמות, כי יש לכל איש ישראל אות מיוחד בתורה, כמו שכתוב: ששים רבוא אותיות בתורה וששים רבוא נפשות בישראל... וזהו הפקידה במספר שמות, שהוכן כל אחד מישראל על משמרתו להתדבק בשורש השייך לו.

"והרי היה צריך לומר נסו "מקולם" של קרח ועדתו, ומהו "לקולם" (אלשיר הק')

הנה רבים מישראל הושפעו ממחלוקת קרח נגד משה ואהרן, שגם הם בתוך לבם הרהרו על משה ואהרן, וכאשר ראו שלבסוף הגיע עליהם העונש והתחילו קרח ועדתו להתחרט על המחלוקת, אז התחילו להרגיש ולשמוע את קולם, את קול עצמם, הקול החרישי שבפנימיות הלב, כשהם מהרהרים ומפתדים שמא ייענשו גם הם, ולכן כתיב "נסו לקולם", נסו מפתח קול עצמם, שגם הם במצפונם נתפסו בהרהורי החטא של קרח.

כאשר האדם רואה ומסתכל בשגיאות, מכשולים ועונשים של אחרים, יתפעם לבו, כיון שגם הוא איננו נקי משגיאות וזדונות ונסיות פסולות, אלה שמכוסות בלבו, ואם ישים לב ויתבונן הרי ירגיש ויאזין לקול מצפונו המוכיח אותו, מדבר אל נפשו ומייסרו.

("מעייני החיים" אי מתוך מאמר "קול מצפוני")

רביעית, נאמר בפסוק (טו, לד): "וכל ישראל אשר סביבותיהם נסו לקולם". והנה מנהגו של עולם שבזמן ששומעים קול זעקה של אנשים, הרי זה גורם לקהל הסקן להתחננה סביב אותו אדם, לראות בצערו ובצרתו, ואולי אפילו לנסות לסייע בידו, והדברים ידועים ומפורסמים. וכאן כל העם נסו לקולם, מה קרה שנסו, למה ברחו.

ונראה לומר בס"ד (ושמא לזה נתכוין התוספות יו"ט באבות שם). היה כאן חידוש גדול עד למאד, דבר חדש שכמותו לא היה מאז ומעולם. והיינו שהאדמה התחילה לדבר, האדמה צעקה לקרח ועדתו שיִרְדו חיים שאולה, שיִרְדו עד המדרגה התחתונה של השאול. וזה מה שביקש משה רבינו "אם בריאה יבא ה' ופצתה האדמה את פיה" הוא ביקש בריאה חדשה כפרש"י, הוא רצה שהאדמה תזעק ותדבר. בריאה זו לא נבראה בערב שבת בין השמשות, כי אז נברא רק "פי הארץ", אבל היכולת לדבר זה לא נברא בשבת ימי בראשית ערב שבת בין השמשות, זה נברא באופן מיוחד עבור קרח ועדתו, וזו "הבריאה החדשה".

• ולכן "וכל העם נסו לקולם", הם לא נסו לקולם של האנשים, הם גם לא נסו לקול רעידת האדמה שנפערה עבורם, אבל הם נסו לקולה של האדמה שפתחה את פיה והתחילה לדבר, דבר שלא היה כמותו מעולם ועד עולם, ומוזה הם נבהלו ולכן גם נסו.

משום כך גם נאמר "ופצתה האדמה את פיה" - כלומר, שהיא תפצה את פיה ותדבר, מלשון "פצו שפתי" (תהילים סו), וזו הבריאה החדשה שנוספה על עצם בריאת פי הארץ שזה כבר נברא בשבת ימי בראשית.

בוזה גם יתפרש המכנה המשותף ל"פי האתון" וכן "פי הארץ" וגם "פי הבאר", דמבואר בחז"ל שגם בבאר היא עצמה שרה את השירה "או ישיר ישראל את השירה ... עלי באר ענו לה וגו'". וכן "פי האתון" - שבעצמו דיבר, וכך גם "פי הארץ" שהאדמה פתחה את פיה והחלה לדבר. ואמנם האתון עצמה נבראה בער"ש בין השמשות של ששת ימי הבריאה, אולם כוח הדיבור שלה ניתן לה בזמן בלעם.

26 א"ל ג' ג' ג'

ולכן מחדש בעל התספוט יום טוב, שקול הבקיעה הוא קול דברים היה המשמייע ומגיד שירדו חיים שאולה, היינו למדריגה התחתונה. ויהי לאות גדול שהאדמה השמיעה קול דיבור חותך ואומר שעד המדריגה התחתונה באו חיים שנצטערו עד שם.

ברא ה' שהיא פי הארץ, ועל ידי מעשה נסתם והיה כלא היה, עתה יחזור ה' לברוא אותה הבריאה שיהיה לה פה, ופצתה הארץ את פיה שהיה לה מקודם ובלעה אותם, ואולי כי זה יהיה לה תיקון למה שפצתה לבלוע איש צדיק עתה תפצה פיה לבלוע אויבי ה' עכ"ל.

והנה שם בסנהדרין כתב התוס' בד"ה מכנף הארץ זמירות שמענו, וז"ל - כתוב בתשובת הגאונים שאין בני ארץ ישראל אומרים קדושה אלא בשבת דכתיב (ישעיה ו') גבי חיות שש כנפים לאחד וכל כנף הוא אומר שירה אחת כיום בששת ימי החול וכשיגיע שבת אומרים החיות לפני המקום רבש"ע אין לנו עוד כנף והקב"ה משיב להם יש לי עוד כנף אחד שאומר לפני שירה שנאמר מכנף הארץ זמירות שמענו עכ"ל.

ויצ"ב עומק ענין זה, למה מיום שבלעה הארץ דמי קין נסתם פי הארץ מלומר שירה, ולמה פתחה פיה רק בשעה שבלעה קרח ועדתו, וגם מהו הפירוש שבמקום שירת פי הארץ יוצא שירה מכלל ישראל שהם כנף הארץ.

ומתחילה נקדים לבאר השירה שיוצא מהארץ ומכלל ישראל, וי"ל שהוא יוצא דייקא מכל ישראל ביחד כשכל אחד עובד עבודתו המיוחד לו, וביאור הענין הוא עפ"י מה ששמעתי ממנ"ר הג"ר שניאור קטלר זצ"ל ר"י לייקוואד, שאמר לפרש למה נעשו בני קרח בעונש משונה כזה לישוב על פתחה של גהנם ולומר שירה, ואמר שהענין בזה הוא דהנה טענת קרח ה"י כי כל העדה כולם קדושים ובתוכם ה' ומדוע תתנשאו על קהל ה',

ולכאורה ה"י לו טענה גדולה בזה, שמשא ואהרן לקחו לעצמם כל עבודת ה', כי רק כהן גדול נכנס לפני ולפנים לקדש הקדשים, ורק כהן נכנס לעבוד עבודה, ומשה ה"י לו ג"כ דין ככה"ג, אבל שאר כל ישראל לא יוכלו לגשת לפנים, וזו הקרב יומת, וא"כ אמרו למשה לקחתם לכם כל עבודת ה', ושאר ישראל הם מבחוץ, אבל באמת יש בזה טעות גדול, כי כבוד המלך הוא לא רק מאלו שעומדים לפניו בהיכל מלכותו ומשרתים לפניו, אלא כבודו נתעלה ונתגדל כמו כן מאלו העומדים בחוץ ועושים שם עבודת המלך, כי אילו לא היו אנשי צבא היושבים חפורים בארץ על גבול המדינה כדי לשמור שהשונא לא יבא ללחום עם מדינת המלך, אז ה"י בטל לגמרי כל המלכות, וכן שאר משרתי המלך כל אחד על משמרתו, הוא עושה שיהי כבוד המלכות, וא"כ הכל שוים להביא כבוד למלך, ואין יתרון לעובד בפנים מהעובד בחוץ כי בין כולם יוצא כבוד המלך.

רנו באר קרח החיים

עוד צ"ב הפסוק וכל ישראל נסעו לקולם כי אמרו פן תבלענו הארץ. ופירש"י בשביל הקול היוצא על בליעתן, ופי' השפ"ח דהיינו הקול של בקיעת הארץ ולא קול של האנשים הנבלעים, וצ"ב דמשמע דה"י איזה כוונה בקול בקיעת הארץ, ובעוזה ש"ת נבאר ענין זה.

וייש לבאר כל זה בהקדם דברי האוה"ח הק' על פסוק ואם בריאה יבא ה', וז"ל יתבאר על דרך אומרים ז"ל בסנהדרין ל"ז ע"ב בפסוק [כשהרג קין את הבל ונתנו באדמה ארור וכו' האדמה אשר פצתה את פיה [לקחת את דמי אחיך מידיך], שמאותו יום נסתם ונתתם פי הארץ, וכשהיא רוצה לומר שירה לפני ה' כדרך כל הנבראים שאומרים שירה לפני הבורא היא אומרת בכנפיה דכתיב (ישעי כ"ד) מכנף הארץ זמירות שמענו, וכאן כשרצה משה להעניש הרשעים ההם, אמר, ואם בריאה פירוש אותה בריאה שכבר

ולכן כשנענשו בני קרח נענשו לישב במקום הכי רחוק והיינו על פתחה של גהנם, ושם אמרו שירה, כי בזה הראו להם שלא רק בהיכל המלך אפשר לעבוד את המלך, אלא אפילו במקום הכי רחוק אפשר לומר שירה, ודוק.

ואמר לפרש כזה המזמור בתהלים שאומרים בשיר של יום שני שגם מזמור לבני קרח גדול ה' ומהלל מאד בעיר אלקינו הר קדשו, היינו שבני קרח היו אומרים מתחילה היכן גדול ה' ומהולל מאד רק בעיר אלקינו בהר קדשו בבית המקדש, ורק שם אפשר לעבוד את ה'.

ואמרו עוד דמינו אלקים חסדך בקרב היכלך, היינו שרק בקרב היכל ה' רואים חסדו וגדלו, אבל כשמך אלקים כן תהלתך על קצוי ארץ, היינו שנתגלה להם שכמו כן אפשר להלל את ה' על קצוי ארץ, אפילו על פתחה של גהנם, עכ"ד, והוא פירוש נפלא מאד.

ולפי"ז יש להוסיף שזהו השירה שיוצא מבין כל ישראל, כי ידוע ששירה הוא ע"י הרבה קולות ביחד, קול מתוק וקול נמוך וקול גבוה וכו' כל הקולות של זמרה ביחד עושים יופי הניגון, אבל אם יאמר אדם שהוא אוהב רק קול הנעים ביותר, וישמיע רק קול זה כל הזמן, לא יצא מזה ניגון, כי הניגון הוא דוקא מכל הקולות ביחד, וגם הקולות שאינם נעימים כל כך מוסיפים ביופי ונעימות הניגון, וכמו כן מעבודת כל ישראל ביחד יוצא יופי השיר להקב"ה, יש עובדים בבית ה', ויש עובדים בחוץ, ויש עובדים מעבודות פשוטות בתמימות גדול וכו', ובמבין כולם יוצא שיר יפה ונעים להקב"ה.

ובאמת כמו כן אצל כל אדם פרטי יש זמנים שהוא כמו קול נעים, שהכל הולך לו בעבודת ה', מתפלל טוב ולומד בהתמדה, ושומר עצמו כראוי מכל גידוד חטא, וגם בגשמיות הולך לו כמו שרוצה, אבל ישנן זמנים שהם כמו קולות שאינם ערבים כל כך, היינו זמן שאין לו חשק בעבודת ה', ואינו יכול לכוון דעתו בתפלה, ויש לו נסיונות, ובפרט אם חלילה נכשל באיזה דבר קטן או גדול ואז מתגבר עליו היצטר ואומר לו שאין לו עוד אפשרות לשוב, ועי"ז קשה לו מאד בעבודת ה', ואז העבודה הוא להתחזק

אשירה", שגם על המשפט נותנים שירה, וזה הוא עיקר נקודת השירה לזכר שגם על הפורעניות ראוי לתת שירה, כי כל המשפטים הם לבניי לעובד, כי השירה ריכה להיות על כל סדר הצריכה, הן על הטוב והן על מה שנראה לעינים כע"ז. וזוהי כונת הקרא (דברים ל"א י"ז-י"ט) "ואמר ציוס הכוהא על כי אין חלקי בקרבי מלאווי כרעות האלה,

ולומר שאפילו אם אין לו טעם בעבודת ה', ואפילו אולי אין עבודתו חשוב כל כך, מ"מ אל ירפה עצמו כלל, רק ימשיך בלי שום רפיון, ואז אדרבא יוכל להיות שזהו הזמן החשוב ביותר בעבודתו, שעומד בנסיון קשה כזה ואינו מרפה עצמו, ואז אף שהקולות אולי אינם נעימים כל כך, אבל הם מוסיפים ליופי הניגון, ומהכל ביחד נעשה ניגון יפה ונעים מאד.

וא"כ י"ל שכשראה קין שהבל אחיו הביא מנחה והקב"ה קיבל מנחת הבל ולא קיבל מנחת קין, חרה לקין מאד והרג את הבל, ובוה קלקל השיר והניגון, שהרי לא עמד בנסיון זה להתחזק אפילו כשרואה שעבודת חבירו נתקבל יותר מעבודתו, אלא קין בא עי"ז למדות מושחתות וגרועות מאד עד שהרג את אחיו, ובוה קלקל קין ענין זה שבזמנים הקשים צריך ג"כ לא להתרפות מעבודתו אע"פ שרואה שאין עבודתו חשוב כל כך, ובוה קלקל קין השיר שיוצא דוקא ע"י כל הזמנים ביחד וכל הקולות ביחד, ולכן הארץ שפתחה פיה ובלעה את הבל קלקלה ג"כ בוה, שהיא ג"כ קלקלה השיר, ולכן נענשה שאינה יכולה לפתוח פיה לשיר לה' כמו שאר הברואים.

אבל כשקרח ועדתו חלקו על משה מפני שחשבו שאין עבודתם חשובה לגבי עבודת אהרן, וחשבו שרק עבודת כה"ג לפני ולפנים חשוב, אז קלקלו השיר שיוצא מכל ישראל ביחד כמו שנתבאר, ואז נקמה האדמה נקמת ה' ונקמת משה ואהרן ובלעה אותם, ובוה תיקנה קלקול פיה שקלקלה כשבלעה הבל הצדיק.

ואולי י"ל שאז בשעה שבלעה הארץ את קרח או תיקנה פיה והיתה יכולה לשיר בפיה, ולכן כל ישראל נסו לקולם, לקול פי הארץ, וי"ל שאז שמעו שיר נפלא יוצא מפי הארץ שלא נשמע מעולם שיר זה מהארץ, כי רק אז תקנה מה שקלקלה השיר, וכל ישראל נסו מפתח מקול זה.

ולפי"ז יש לפרש קרח שפקח הי' מה ראה לשטות זה, דהנה קרח הי' לוי והי' יודע חכמת השיר שהיא חכמה ואינה מלאכה, אבל יש בוה חכמה נפלאה לחבר הקולות כדי שיצא שיר יפה ונעים ונאיתא בספ"ק מתלמידי הבעש"ט וגם מתלמידי הגר"א מוילנא. שחכמת הנגינה יש בה כל החכמות וכל חכמת התורה וכל סודות התורה, וקרח ידע חכמה זו שצריך לחבר קולות הערבים ביחד עם קולות שאינם ערבים ומתוקים כל כך, ורק מבין שניהם יוצא שיר יפה, וא"כ קרח שפקח הי' שידע חכמת הנגינה, מה ראה לשטות

זה לחלוק על משה ולומר כל העדה כולם קדושים ובתוכם ה' ומדוע תנשאו, ורצה שיהיו כל ישראל שוים, והרי אז לא יהי שיר עולה לה' מכל ישראל, והבן.

וי"ש לרמו עוד כי "קרח פקח היה" עם הכולל, עולה בגימ' "שירה", כי קרח הי' לו הפקחות והחכמה לידע שצריך לכלול כל ישראל ביחד ואז יוצא שירה יפה ונעים מכל ישראל ביחד, והבן.

וצריך ליקח מזה מוסר השכל שכל אחד יחשיב עבודתו וידע שהוא חלק מהניגון והשירה שעולה להקב"ה, ובפרט תלמידים הלומדים יחד בישיבה, צריכים לידע שעולה ביחד שירה לה', וצריך כל אחד לראות שלא יפריד עצמו מהכלל, אלא ישמור הזמנים וסדרי ולימודי הישיבה, אע"פ שחושב שיוכל בעצמו לעשות יותר, וכן צריך להחשיב כל הזמנים שלו ואפילו זמנים הקשים שרק מבין כולם יוצא יופי השיר לה'.

והנה ו' הקולות הם קולות של שמחה, אבל בנוסף לזה יש ה' חצאי קולות של שברים שהם גנוחי גנה, כי על הפיאנא יש שבעה מקלות לבנות, שהם ו' הקולות של השמחה, ועוד ה' מקלות שחורות שמציינים צלילים של עצבות, והם בחי' ה' גבורות של מצפ"ך.

דוק ותשכח שאם תנסה לפרוט ניגון רק עם שימוש המקלות השחורות, יצא ניגון של עצבות, ואם תשמש רק עם הלבנות יצא ניגון של שמחה, כי חמשה קולות של מקלות השחורים הם חצאי קולות, והיינו קולות שבורים, כמו שברים תרועה, וכל ענין של שירה הוא מדת הדין והגבורה אשר יוסיף עצב בה.

ויש בהופעה זו ענינים עמוקים בחכמת הנגינה. וצירוף כל אלו הקולות הלבנות והשחורות יחדו הם במספר י"ב, ובחי' התערבות כל אלו הקולות הוא כענין שדרשו חז"ל (מכילתא פ' בא) עה"פ מציא אסירים בכושרות, שתיבת בכושרות נחלקת לשנים, בכ"י ושירות, שביציאת מצרים היה תערובת של בכי ושירות, בכי מחמת הגלות ושיר מחמת הגאולה, וכן י"ב הקולות, שיש בהם ו' קולות של שמחה וה' קולות של עצבות, הם בחי' בכי ושירות.

אור פרשת בשלח גדליהו

בתורה מלינו שפי' האוינו נקראת צסם שירי, וכדכ' (דברים ל"א י"ט) "ועתה כתבו לכם את השירה הזאת ופירש"י "האוינו השמים עד וכפר אדמתו עמו", ומקשה השפ"א הלא הריבז עונשים כתובים צפרשה, ולמה נקראת צסם שירי, ומבאר שם כי הכונה צזה היא כי גם על זה אנו נותנים שירה, וכדכ' (תהלים ק"א א') "חסד ומשפט

2

35

33

36

37

Moshe Rabeinu Was a Gilgul of Hevel and Korach Was a Gilgul of Kayin

I was struck by a wonderful idea! We find an incredible revelation from our great mentor, the Arizal, in Sha'ar HaPesukim and in Likutei Torah, on this week's parsha. He teaches us that Moshe Rabeinu was a reincarnation of Hevel; whereas, Korach, who disputed his pronouncements and authority, was a reincarnation of Kayin, Hevel's brother. Thus, just as Kayin became jealous of his brother Hevel in their first incarnation, prompting him to kill his brother; similarly, in this gilgul, Korach was envious of Moshe.

The Shela hakadosh (Korach) adds an important point, citing the sefer Tziyoni, authored by the divine kabbalist, Rabbi Menachem Tziyoni. He explains that this is why Korach, a gilgul of Kayin, was punished in this manner: "ותפתח הארץ את פיה ותבלע" "אורתם". This punishment exemplified the principle of "midah k'neged midah"—"measure for measure." For, it constituted a tikun for the earth having swallowed up Hevel's blood, as is evident from HKB"H's pronouncement to Kayin (Bereishis 4, 10): "קול דמי אחיך צועקים אלי מן האדמה" -- **the sound of your brother's blood cries out to Me from the earth!**

Then the Shela hakadosh adds a fascinating thought. He analyzes the source of Kayin and Korach's jealousy. He relies on an insight from the Zohar hakadosh (Bereishis 54a). In the process of the "cheit Eitz HaDa'as," the nachash hakadmoni instilled its depravity in Adam and Chava. Consequently, they produced two sons—one representing the aspect of kedushah and the other representing the nachash's depravity. Hevel was born from Adam and Chava's kedushah; while Kayin was contaminated by the nachash's depravity.

Now, we are familiar with Rashi's comment (Bereishis 3, 1) in the name of the Midrash that the nachash hakadmoni caused Adam and Chava to sin due to jealousy. Therefore, seeing as Kayin was infected with the nachash's jealousy, he, too, was jealous of his brother Hevel, inciting him to kill him. Subsequently, when he reincarnated into Korach, he once again became jealous of Moshe, Hevel's gilgul. Thus, we see that the root of Kayin and Korach's jealousy stems from the contamination and depravity of the nachash—who saw Adam and Chava, was overcome with jealousy and set in motion the "cheit Eitz HaDa'as."

Let us add an enticing thought. After Kayin kills his brother, HKB"H pronounces (ibid. 4, 12): "נע ונד תהיה בארץ"—you will be

a wanderer and an exile on earth. With this pronouncement, HKB"H alludes to him that he is destined to reincarnate into Korach, who will be swallowed alive by the earth. Unlike a dead person, who cannot move about, he will continue to wander. This is described in the Gemara (B.B. 74a); Rabbah bar bar Chana attests that he heard Korach and his followers crying out from the depths of the earth: "משה ותורתו אמת"—"Moshe and his Torah are true!"

This explains very nicely why Moshe Rabeinu, a gilgul of Hevel, chose to punish Korach, a gilgul of Kayin, in such a harsh and unusual manner: "But if Hashem will create a creation, and the earth opens its mouth and swallows them and all that is theirs, and they will descend alive to the pit." Due to his incredible perception, Moshe comprehended that HKB"H was alluding to this punishment, when He said to Kayin: "נע ונד תהיה בארץ". Hence, he knew that he had to decree that Korach be swallowed alive by the earth; and that Korach together with all of his followers would cry out from the depths: "משה ותורתו אמת".

on earth; whoever meets me will kill me!" Hashem said to him, "Therefore, whoever slays Kayin, after seven generations, he will suffer revenge." And Hashem placed a sign (alternatively: "a letter") upon Kayin, so that none that meet him might kill him.

Rashi comments: Hashem etched a letter from His name on his (Kayin's) forehead. Rashi does not specify which letter from HKB"H's name, He etched on Kayin's forehead. According to the Tikunei Zohar (Tikun 69, 118b), the letter "vav" was etched on his forehead; since he performed teshuvah and accepted upon himself the sign of the covenant, HKB"H placed the letter "vav" on him to protect him. Clearly, this deserves further explanation.

Let us introduce the commentary of the Avodas Yisrael (Bereishis) concerning Kayin's curse: "נע ונד תהיה בארץ". An evil spirit entered his body that did not allow him to rest; it urged him to wander from place to place, preventing him from finding rest or peace. Here is what he writes:

He explores the nature of Kayin's curse: "You will be a wanderer and an exile in the land." After all, a person has freedom of choice, to choose where to settle down and when to stop wandering from place to place. Hence, we must conclude that a sense of confusion was instilled in him, a sort of paranoia and insanity that prevented him from settling down.

Now, if Kayin had been able to mentally cling to Hashem, his fears would have been allayed and his sentence would have been mitigated. This, however, was the essence of his curse; his mind was confused and disoriented, preventing him from establishing a proper connection with his Creator. As a consequence, his thoughts wandered constantly, resulting in paranoia and wandering about the land.

With this in mind, the Avodas Yisrael explains the statement in the Midrash Tanchuma (Bereishis 10) that the sign that HKB"H bequeathed to Kayin was the eternal sign of Shabbas: "Just as Shabbas found merit in Adam HaRishon, it did the same for Kayin." In other words, since Shabbas Kodesh is a day of rest, it provided Kayin with respite and solace from the confusion that raged within him. In the words of the Avodas Yisrael: "מירוש, שעל כל פנים ביום שבת קודש, היה נדבק כבורא יתברך והיתה לו מנוחה, כי ביה כל דינים אתממין וכל חייבה דגיהום נייחין". On Shabbas Kodesh, he was able to connect with the Creator and find rest and solace; for all the forces of "din" and the forces of Gehinnom rest and relax on Shabbas.

The Division of Neshamot into Kayin and Hevel

We will elaborate on this notion further, so that we can comprehend how this applies to each and every one of us. In Sha'ar HaGilgulim (Introduction 6), the Arizal teaches us: "כי רוב הנשמות הם בחינת קין והכל בניו של אדם הראשון, ומשם יפרדו אחר כך." Most Jewish neshamot fall into one of two categories; they either resemble Kayin or Hevel, the sons of Adam HaRishon. The neshamot from the category of Hevel are primarily good; whereas the neshamot that possess the character traits of Kayin, are affected by the corruption of the nachash and its jealousy.

Furthermore, in Sha'ar HaPesukim (Yechezkel Parsha 20), the Arizal teaches us that Hevel's neshamah is rooted in the midah of chesed; whereas, Kayin's neshamah is rooted in the midah of gevurah. Therefore, all kohanim, whose neshamot reflect chesed, represent the neshamah of Hevel; on the other hand, all leviim, whose neshamot reflect gevurah, represent the neshamah of Kayin.

40 Then the Arizal adds an amazing chiddush. Had Kayin not sinned--killing his brother out of jealousy, thus damaging the midah of gevurah--as the firstborn, he would have been awarded the avodah of the kehunah, the priestly service. This is reflected in HKB"H's statement to Kayin (Bereishis 4, 7): "הלא אם תטיב שאת" -- is it not true that if you do good, you will be forgiven? In other words, if you overcome your jealousy, you will be awarded the avodah of the kehunah. Now, had Kayin merited the avodah of the kehunah, the leviim—who represent the neshamah of Kayin—would have been privileged to be kohanim, performing the avodah in the Beis HaMikdash. The kohanim, on the other hand, representing the neshamah

of Hevel, would have been inferior to them, performing the functions of the leviim.

Due to Kayin's sin, however, and the damage to the midah of gevurah, the roles were reversed. The kohanim, representing Hevel and the midah of chesed, were elevated to serve Hashem in the Beis HaMikdash; whereas the leviim, representing the neshamah of Kayin and the midah of gevurah, were assigned to assist the kohanim. Thus, their midah of gevurah was moderated by the kohanim's chesed. This is the gist of the Arizal's chiddush with some additional clarification.

41 Thus, we learn an astonishing fact. In truth, Aharon was designated to be a levi; as explained, this implies that his neshamah stemmed from the midah of gevurah, from the

category of Kayin. Yet, he did not follow in the footsteps of Kayin, who murdered his younger brother out of jealousy. Instead, he subjugated himself to his younger brother, a gilgul of Hevel; when presented with Moshe's rise to greatness, he did not become envious; on the contrary, he rejoiced. Therefore, he was rewarded by being designated the Kohen Gadol; all the future kohanim performing the avodah of Hashem in the Beis HaMikdash would descend from him. The same would have been true of Kayin had he overcome his inner jealousy.

42 This enlightens us as to why Korach, a gilgul of Kayin, was envious of Aharon being appointed Kohen Gadol. Despite being a levi, with a neshamah stemming from Kayin, Aharon managed to rectify Kayin's blemish. As a result, he was elevated to the status of Kohen Gadol. Witnessing Aharon's success, Korach, too, longed to rectify Kayin's blemish and be elevated to the status of Kohen Gadol.

However, he made an egregious error. Aharon merited his elevated status, because he refused to follow in Kayin's footsteps; he was not jealous of his younger brother. On the contrary, he was overjoyed by his brother's success and rise to greatness. Korach, on the other hand, a gilgul of Kayin, followed in Kayin's footsteps; he was envious of Moshe, a gilgul of Hevel, and Aharon. So, not only did he not rectify Kayin's blemish, but he added insult to injury; he continued the legacy of jealousy. Therefore, he was punished by being swallowed up by the earth, as HKB"H alluded to Kayin: "נע וגד תהיה בארץ".

42 According to the Arizal (Sha'ar Ma'amarei Razal, Avos, ibid.), when reciting these four statements, one should have in mind that each one corresponds to one of the letters of the holy name: "Who is wise . . ." corresponds to the letter "yud" . . . "Who is strong?" corresponds to the letter "hei" . . . "Who is rich?" corresponds to the letter "vav" . . . "Who is honored?" corresponds to the second letter "hei."

43 Accordingly, the third statement: "איזהו עשיר השמח בחלקו" -- corresponds to the letter "vav" from the name Havaya. We can explain the connection between the letter "vav" and being content with one's lot based on what the Divrei Yechezkel (Vayechi) writes in the name of the Zohar hakadosh (Bamidbar 121a). He explains that the letter "vav" represents the lifeline providing every living creature with its appropriate needs. Hence, a person who sincerely believes that HKB"H provides every living creature with its daily needs via the letter "vav" is content with his lot. Perhaps this is alluded to as follows: "איזהו עשיר השמח בחלקו" -- the word "בחלקו" can be broken down to read "בחלק ו"; thus, the Mishnah states that a rich person is a person who is content with what HKB"H provides him via the lifeline represented by the letter "vav."

Now, this enlightens us as to why HKB"H etched the letter "vav" in Kayin's forehead. Kayin was cursed: "נע וגד תהיה בארץ." According to the Avodas Yisrael, this indicated that he was possessed by an evil spirit that did not allow him solace; he could not be content. Consequently, due to his innate jealousy, he was skeptical and envious of others' success. Perforce, he wandered from place to place, always in search of new horizons. Therefore, HKB"H etched the letter "vav" from His name on Kayin corresponding to the statement: "איזהו עשיר השמח בחלקו". In the merit of the letter "vav" on his forehead, he would be afforded the opportunity to overcome his inclination toward jealousy and lack of inner peace and harmony by being content with his lot.

44 The Tiferet Shlomo here teaches us a tremendous chiddush. The earth merited being "the mother of all creation" -- providing nourishment for all creatures like a mother providing for her offspring -- solely in the merit of her humility and lowly spirit. She is content with the lot and role given her by HKB"H. Despite the fact that all creatures step on her, she produces food for them. It is for this reason that we pray: "Let my soul be like the soil to everything" -- let us adopt her way and behave with humility and a low profile; with this attitude, we will also be content with our lot. By doing so, we will also have the privilege of providing all that is good and positive to those who surround us.

45 This then is the implication of the passuk: "ותפתח הארץ את פיה ותבלע אותם ואת בתיהם ואת כל האדם אשר לקרח ואת כל הרכוש. וירדו הם וכל הארץ" -- In other words, when the earth opened up its mouth to swallow Korach and his followers alive, it did so to harangue them and all living creatures of flesh and blood with the following words of rebuke: What business do you lowly human beings -- who were created from the earth and are destined to return to the earth -- have pursuing the imagined kavod and whims of Olam HaZeh. After all, you will realize that a human being's fate is that he is here one day and the next day he is already in the grave. That being so, learn from me to be content with your lots while you are still alive; so that HKB"H will not rush to return you to the earth.

45 This is the exalted message that everyone should learn from the parsha of Korach. Due to the presence of the neshamah of Kayin in a person -- personifying the midah of gevurah -- it is as if he has a fire burning inside him always driving him to seek more. Even after achieving his goals and receiving what he sought, he is incapable of resting peacefully and being content. For, he is infected with Kayin's curse: "נע וגד תהיה בארץ" -- impelling him to ceaselessly pursue greater successes and goals.

It is advisable, therefore, to connect with the letter "vav" that HKB"H imprinted on Kayin's forehead, corresponding to the statement: "איזהו עשיר השמח בחלקו". Believe wholeheartedly in the letter "vav" -- בחלק ו -- the lifeline with which HKB"H provides every living creature with its daily needs. Furthermore, as we